

Locomotora del Carrilet

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Parc de l'Estació. Navàs
Alçada: 368

Coordenades:

Latitud: 41.90152
Longitud: 1.8786
UTM Est (X): 406985
UTM Nord (Y): 4639450

Classificació

Número de fitxa: 08141 - 409
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX
Any: 1899
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Navàs

Fitxes associades:

[Antiga tanca de l'estació del tren](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 01/09/2021 - 09:48

Descripció

Instal·lació urbana commemorativa de la línia fèrria de Manresa a Berga coneguda popularment com el Carrilet, que tenia l'estació de Navàs en aquesta plaça. Consta d'una locomotora de l'antiga línia de ferrocarril, que s'ha col·locat al costat de la cafeteria de l'actual estació d'autobusos. Es tracta d'una màquina de tren de vapor del model "Berga" 0-3-0. Va ser fabricada l'any 1899 per "La Maquinista Terrestre y Marítima", de Barcelona. Fou una de les primeres locomotores que va circular per la línia del Carrilet. Posteriorment es van substituir per maquinària dièsel.

Observacions:

Informació facilitada per Genís Rovira

Història

El 1879 es constituïa la "Sociedad del Tranvía o Ferrocarril Económico de Manresa a Berga", formada per promotors estretament vinculats al tèxtil del Llobregat. Aquesta línia ferroviària anava des de Manresa-Alta fins a l'estació d'Olvan-Berga, inaugurada el 1887. El 1904 s'ampliava el traçat fins a Guardiola, on s'enllaçava amb la cimentera Asland de Clot del Moro, mentre que des de Manresa la línia connectava amb Barcelona, abastant així tota la vall del Llobregat. La línia de Manresa a Berga va tenir una gran activitat i un fort arrelament social. Se l'anomenava popularment el Carrilet, i entre els pobles de la vall del Llobregat era pràcticament l'únic mitjà de transport de viatgers, ja que fins els anys 1930 no van començar a funcionar regularment línies d'autocars. També tenia un paper preponderant en el transport industrial: fusta de l'alt Berguedà, ciment del Clot del Moro i la producció de Carburants Metàl·lics d'Olvan.

El Carrilet va arribar a Navàs l'any 1885. Passava pel mig de la carretera de Berga i tenia l'estació on actualment hi ha l'estació d'autobusos. Hi havia dos edificis: un magatzem de mercaderies i l'estació pròpiament. L'estació ocupava una gran superfície que arribava fins al carrer de l'Església. A la postguerra els habitatges van guanyar terreny a l'estació.

Per falta de rendibilitat, el Carrilet va començar a desmantellar-se parcialment a partir del 1972. El darrer tren que va passar per Navàs fou el 1973. Actualment de l'estació de Navàs només en queda un tram de l'antiga tanca que protegia el pas del tren. L'any 2009 es va inaugurar en aquesta zona, transformada urbanísticament, l'anomenat parc de l'estació, on s'hi va col·locar la locomotora de l'antic Carrilet.

Bibliografia

BADIA MASGRAU, Josep M. (1988). "Navàs", *Història del Bages*, vol II, Ed. Parcir, Manresa, p. 166.

BADIA MASGRAU, Josep M. (2000). *Navàs: història en imatges, 1890-1979*. Angle Editorial; Centre d'Estudis del Bages, Fotografia Històrica, 9, Manresa, p. 31.

FERRER, Llorenç; PIÑERO, Jordi; SERRA, Rosa (1997). *El Llobregat, nervi de Catalunya*. Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages. Àmbit de Recerques del Berguedà, Col·lecció Fotografia Històrica, núm. 2. Manresa, p. 17-18.

Enllaços d'interès:

[Arxiu fotogràfic de Navàs](#)

